

VLADA REPUBLIKE SRBIJE

Predsednik Vlade

Gospodin Aleksandar Vučić

Potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Gospođa Zorana Mihajlović

Koristimo ovu priliku, putem otvorenog pisma, da Vam se obratimo imajući u vidu da na naša pisma od 22. i 29. aprila 2014. godine niste reagovali, a događaji vezani za rešavanje statusa i položaja sektora građevinarstva veoma intenzivno se odvijaju bez uključivanja predstavnika građevinskih radnika odnosno sindikata u toj oblasti. Uvereni smo da je ovog trenutka, ovo možda najbolji, ali sigurno ne i jedini način komunikacije, da više od 90000 radnika u oblasti građevinarstva i IGM Srbije daju, s jedne strane, svoje viđenje, stavove i predloge za poboljšanje svog, inače katastrofalnog ekonomskog, radnog i socijalnog položaja, a s druge strane, da njihovim predstavnicima, ako se ne stiže na drugačiji način, onda bar preko medija, predoči šta to mogu u narednih nekoliko godina da očekuju od Vlade, Ministarstva građevinarstva i drugih institucija u Srbiji.

Naši stavovi i predlozi:

Građevinski radnici u Srbiji koji imaju sreću da primaju plate, već više od decenije primaju zarade za 15 do 20 odsto niže od prosečnih zarada u Srbiji, a većina na nivou minimalne zarade, odnosno 20000 dinara. Pri tome rade po 10 i 12 časova neprekidno u izuzetno teškim klimatskim i radnim uslovima. Prekovremeni rad im se ne plaća, a o toplom obroku i regresu ne smeju ni da razmišljaju. Nemaju sredstva lične opreme i zaštite, a najviše tragičnih dešavanja odnosno pogibija i povreda je u ovom sektoru. Zakon o inspekcijama ne postoji. Građevinska i inspekcija rada nemaju kadrovske, organizacione i tehnološke uslove da sankcionišu sva nezakonita ponašanja poslodavaca u ovoj oblasti, pa je iz tih razloga najviši procenat rada na crno u ovoj oblasti, najviše poslodavaca u ovoj oblasti isplaćuju radnike „na ruke“, najviše kršenja Zakona o radu u pogledu preraspodele radnog vremena, prekovremenog rada, nebezbednog rada ima u sektoru građevinarstva i industriji građevinskog materijala i najveći teret upravo podnose radnici ovih delatnosti koji rade u nedostojanstvenim i nesigurnim uslovima. Sve što je u proteklih nekoliko decenija urađeno u oblasti visokogradnje i niskogradnje urađeno je na teret građevinskih radnika i njihovih niskih zarada i nedostojanstvenih uslova rada.

Stoga Sindikat predlaže:

1. U roku od 15 dana posredovati i započeti pregovore oko Kolektivnog ugovora za građevinarstvo i IGM Srbije sa proširenim dejstvom, kojim bi se definisale zarade za polukvalifikovane, kvalifikovane, visokokvalifikovane radnike, tehničare i inženjere u sektoru građevinarstva, kao što je to uobičajeno u svim razvijenim zemljama Evropske unije, poput Nemačke, Belgije, Holandije, Francuske i drugih zemalja, ali i ostale uslove za dostojanstven i siguran rad – maksimalna dužina radnog vremena u preraspodeli, maksimalna dužina prekovremenog rada na godišnjem nivou, bezbednost i zdravlje na radu...;
2. Hitno, u (roku od mesec dana), doneti Zakon o inspekcijama u Republici Srbiji kojim bi se najzad obezbedilo povezano delovanje svih inspekcija;
3. Hitno izmeniti Zakon o porezima na zarade i uvesti progresivan sistem oporezivanja zarada sa olakšicama za održavane članove porodica i regionalnu različitost;
4. Poveravanje poslova kompanijama koje su društveno i socijalno odgovorne i legalno zapošljavaju radnike;
5. Prekidanje prakse propisivanja tenderskih uslova koji nanose štetu, odnosno onemogućuju učešće domaćih preduzeća, jer se uslovi prilagođavaju stranim

kompanijama;

6. Izmirenje obaveza države prema građevinskim preduzećima po osnovu izvedenih radova;

7. Limitirati dnevni i mesečni nivo raspolaganja gotovinskim novcem kako bi se suzbila isplata zarada na „ruke“;

8. Omogućiti predstavnicima Sindikata ulazak na svako gradilište i razgovor s radnicima o problemima koje imaju;

Ove predloge i stavove Sindikat radnika građevinarstva i IGM Srbije ističe već nekoliko godina pa i decenija, ali očigledno nema političke i poslodavačke volje da se najbitnija pitanja sektora građevinarstva uredi, pre svega, u dogovoru sa sindikatima, ali i što je najvažnije da se uredi na taj način gde bi svi ravnomerno podnosili teret krize i tranzicije i učestvovali u izgradnji društva koje će uskoro ući u Evropsku zajednicu. Čini nam se, da se i sada svi pokušaji sindikata za dijalogom i pronalaženjem kompromisnih i uravnoteženih rešenja ignorišu, čime se dovodimo u neravnopravnu poziciju koju ne možemo prihvatiti. Građevinski radnici ne rade radi slave već radi para i očuvanja svog života i života svojih porodica. Graditi brzo i jeftino na račun radnika je nedopustivo za Sindikat i građevinske radnike. Ostvarivati političke interese i sticati dobit na račun jeftine radne snage, na račun neprekidnog i nebezbednog rada, sindikati i građevinski radnici ne prihvataju.

Sindikat građevinarstva Srbije očekuje da svi nadležni veoma brzo uključe ovaj sindikat u dogovor oko najvažnijih pitanja za budućnost građevinskih radnika, pogotovo njihov materijalni i radni položaj, kako bi se realizacija investicionih radova u budućnosti odvijala u ambijentu socijalnog mira.

S poštovanjem,

PREDSEDNIK
Duško Vuković, s.r.